

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

65. Inspectores Magistratum, & poenae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

65.
Inspectores
Magistra-
tuum & po-
nentium.

iudicantur pro suis in patria fortius , & fidelius pugnaturi quam pro ignotis , aut longinquis . Illud quām seuerum tam cautum , quod ituro in Prouinciam Mandarino , non datur Ministrorum , & familiae op-
tio , quamcuimque in yrbum mittitur , illic stipendio publico paratam admittere cogitur , ne aut familiares aut ipsem , corrupti iuris pretio saginentur , vel putet arrectos tot in se oculos ad ea quæ peccauerit cæcos fore . Obeunt enim Prouincias Inspectores , altero seu tertio quoque anno , ab Rege missi cum imperio in omnes Mandarinos , iisque bono communī in paucis addicti , notissimæ fidei , probitatis , & scientiæ ; dissimulato interdum munere , quanto occultius , tanto in-
teriorius in eorum vitam & acta se penetrant , iisque iuridicè cognitis , repente se produnt , demandati officij diploma exhibent , tabularium reuoluunt causisque retractatis , compertos iniusti Mandarinos ple-
ctunt . Lege siquidem , vniuersi qui regunt à Proregibus usque ad infimos acta sua omnia , sententias , indulta , & quicquid demum quoti-
die gestum est in publicis tabulis relinquunt . Sed longè grauior ab quæctionibus & causis metus , quas secum aduersus Mandarinos capi-
talius reos , ad primum in aula tribunal Inspector defert , ut pronun-
tietur de illorum pena . Tribus item quibusque trienniis omnium ex-
tra yrbum tribunalium praesides sistere se aulæ recepto more adiungun-
tur , sui ac suorum daturi rationem . Nec ista quis credat simulari ad
continendos in officio Magistratus ; damnatos culpæ sua certo certius
manet pena , cuius seueritatis fidem qui aderat , volens incredulis fa-
cere , Mandarinorum censuit ad quatuor millia qui anno 1607 . varie
sunt multati , nec de numero ambigi poterat , cum statim eorum qua-
quaversum , edita vulgentur nomina , & causæ ac tituli penarum quæ
illis infliguntur , quarum longè maxima est infamis toto regno pudor .
In iis maiori sunt odio qui venale ius habuere , aut usurpauere sibi
de publico aliquid , citantur in aulam , nudantur dignitatis insignibus
Mandarinorum cultu , & officio , exauthoratique in perpetuum expel-
luntur . Deinceps veniunt quorum seueritas crudele ac barbatum sapue-
rit , qui solutis vixerint moribus ; qui Praefecturæ , ac familiae deco-
rum promiscuè duxerint , eodem hi afficiuntur supplicio nisi quod in aulæ
subire conspectum minimè coguntur . Qui præcipitatis sententiis , ma-
tura præuerterint causarum examina , retruduntur in inferiorem gradum ;
Senes denique iam animo enerues , & castigandis sceleribus remis-
sii , domum placide ablegantur , saluo quidem officij honore , & in-
signibus , sed gubernationis in posterum spe omni , & ambitu cassi . Has
penas tametsi probari ab Rege oporteat , verum cuiquam , gratio-
licet , nunquam ausit donare , ne veri & æqui , ac publici parum amans
notetur . Mandarinos qui degunt in aula Pechineni , scrutatur penitus ,
Senatus Praeses , quem Lipum appellant , & constare ex iis diximus ,
quos vocant cœli Mandarinos ; instituitur hæc indagatio quinquenniis
singulis summa potestate ; citra iuris apices , & formas , & secreta dum-
taxat

taxat inquisitione : quām autem durē & acerbē , exemplo sit annus 1629. quo moti Magistratu ducenti & vndecim. Ob decrepitam ætatem quindecim ; decem & septem ob infirmam, nē oneri parem ; avari septem, & pecunia addicti ; ultra modum seueri duo ; infra modum lenes, & dissoluti tres ; quatuor supra centum negligentes, & obliuiosi ; ardoris præcipitis sex & quadraginta ; decem & septem sui muneris parum gnati. Quid quod ipsa quoque Coliorū, & Taoliorum Collegia quorum delationibus damnantur, & castigantur Mandarinī, eadem incude sub eodem Præside probatur. Bis quotānis Colios duos Taolios quatuor in ordinem redigit ; suīque ipsius Tribunalis alterum ascessorem , minuit uno gradu. At enim iniqua in regno compositissimo , virtutis fōret & vitij ratio , nisi huius pœnæ illius præmia , æqua saltem lance penderentur. Sua Mandarinī laudata perfunctos gubernatione, manet illustris & locuples remuneratio gradulque superior : nec pecunia, fauore aut precibus opus ; ius omne merito æstimatur , quod licet ab aula distent longissimè non minus compertum est , quam si versarentur in media eius luce. Accedit Regis approbatio solennis , duo tresve scripto expressi characteres , monumentum virtutis exploratae , & noui honoris ; quod qui suo adscriptum nomini assequuntur , hos vero alij tanquam cœlo vicinos suspiciunt ; iique hoc dono circumspiciunt seipso , velut mille radiis coronatos ; domorum suarum frontibus, id affigunt vel intus loco conspicuo ; denique transmittunt in posteros ad familiæ splendorem quæ Mandarinū habuerit dignum regia commendatione. Iam Prouincia , & vrbe deceſſuros vbi ius integrè sancteque ministrarunt , prosequuntur effusis muneribus , (neque tunc post expletum Magistratum suspectis ,) præter illa , quæ ab solo Rege accipiunt in honorarium officij benè gesti. Rogant ab iis etiam calceos , Magistratus obiti solennes notas , eosque scrinio eleganti , per aureum speſtandos reticulum asseruant , & ostentant inter pretiosa pignora ciuitatis , cum elogis Mandarinī , qui eos gestauerit : ad hæc loco maximè frequenti facta illorum marmoreis laminis incident , illustri compositione , cuiusmodi paſsim tam multa vbiique visuntur encomia , vt possit Theatrum honoris , & meriti , vniuersum imperium dici. Eò tamen pertingunt paucissimi , vt templi honorem publico decreto assequantur , quibus autem id datur , eorum effigies in templo statuitur , coram mensa , & de ferro vel ære acerra capax ; & fixis in menses diebus conuentus omnium ordinum , ad exsoluendos illi honores solennium , ascendendas faces , suffitus cremandos , audiendas luebrationes recitatorum præstantium , in eius gloriam sudatas ; aliisque , sed nihil supra metas honorum ciuilium , qui virtuti heroicæ , & virtis debentur de Republica exitiū meritis. Templis tamen cedit honor triumphalium arcuum , sculptura incomparabili , selecto ex marmore cælatorum : construuntur fetè ad gothicum canonem , arcu ad latera dupli grandiorum medium fulciente ; assurgunt verò triplici contignatione , ha-

66.
Magistrat.
præmia.

K